

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

15. Dies Aprilis. Solus Deus potest iudicando non labi; qui solus in cognoscendo, non potest falli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

15. DIES APRILIS.

Solus Deus potest judicando non labi; qui
solus in cognoscendo, non potest falli.

S. Augustin. Epist. 54.

Judicium I. **T**andem intellectus à suspicio-
temera-
rium. ne, & opinione, actu formi-
dante progreditur ad assensum
plenum, omni hæsitacione carentem, secum pro-
nuntiando hoc est; & illud est Judicium. Quod si
occurrant Intellectui notiva assensus, commedia
perfectioni Judicii, quod fertur; tunc assensus est
rectus, & rationi conformis, nec ullum ex eo Inju-
stitiæ periculum, adversus bonam de alio existima-
tionem incurrit. At si deficientibus argumentis, ul-
que non satis firmis, ut assensum extorqueant, fera-
tur tamen judicium aliter, quàm bona de altero exi-
stimatio postulat; admittitur Injustitia, quia alteri fit
injuria, & est Judicium temerarium. Quod debet
nos de hujusmodi judiciis deterrere, potissimum il-
lud est, quia excepto Deo, quilibet judicando potest
labi, quia in cognoscendo potest falli: adeoque se-
verissimè erit judicandus, qui de rebus, ut apparent,
judicat. Is enim in re maximi momenti vult ultro
decipi: quod hinc liquet. Nihil prorsus in humanis
est rebus, quantumcumque sit parvum, ac propè
nullum, in quo velis ultro decipi. Si quid audis, si
quid quæris, vellesne falsum tibi responderi? si quid
emis, quantâ satagis sollicitudine; ne aliud, quàm for-
tè putes, & merito, & pretio tibi tradatur.

II. Nunc

II. Nunc igitur, si tantillis in reculis, unde tenue emergit damnum, nunquam te velis decipi, quàm sis graviter arguendus, & severè, judicandus, & justè condemnandus; si in illa re, quæ est omnium maximè momentosa; qualis est Dei cultus, & Animi salus, te ultro, & gratis velis illudi, decipi, & circumveniri? præstat in rebus aliis omnibus desipere, quàm in hoc uno non sapere, in aliis decipi semper, quàm hic semel. At verò, qui de rebus ut apparent, judicant, in re hac gravissima volunt decipi. Nonne tu sic judicas? Fare, quid censes de paupertate præ divitiis? de humanis miseriis, præ temporalibus commodis? de abjecta vivendi sorte, præ sublimi, & fortunata? Quid de prolixiori vita, præ immatura morte? Quid de infirma valetudine, præ firmis viribus? quid de amicorum, aut servorum ingenti copia, præ solitudine? Nonne paupertati præfers divitias? Nonne miseriis delitias? nonne honores calumniis? nonne potentiores infirmis? nonne uno verbo, vitæ præsentis commoda, tam longè anteponis incommodis? quàm longè vulgus anteposit, & præferenda judicat. Sed nonne tum sic postponenda anteponis, tibi ipsi in re gravissima gravissimè imponis? Unde enim tale iudicium? Nonne à Deo, non à Christo, non à veritate, non ex Scripturâ, non ex Evangelio, cujus sunt alia de illis rebus pronuntiata. Unde nam nisi ex apparenti rerum facie, quia sic res videntur oculis, sic sensu percipiuntur; sic opinione dicuntur; sic humano iudicio æstimantur.

III. Tales igitur, cum velint decipi, & avidè id ambiant, ipsi seipsums judicant, seipsums condemnant. Sicut porro errant iudicando sic de rebus, quia judi-

carè

cant secundum speciem. De quibus dici potest illud Danielis: (a) *Species decepit te*. Unum hoc agit illa species, ut decipiat, & decipiat animum, decipiat intellectum, & voluntatem, decipiat iudicium, & effectum, decipiat verò non in temporalibus, & politicis; sed in æternis illis, quorum jactura, est jactura animæ. Quàm porro illud grave! Cor, inter membra corporis est Metropolis, quasi in Regno hominis. Princeps autem cætera loca Regni sui, aliis iudicanda, & regenda tradere solet: Metropolim autem ipse inhabitare, regere, & in eo iudicare cupit, Deus, sibi soli cor iudicandum reliquit; ille solus scrutator est cordium. Hæc est venatio Principum reservata, in qua animalia insigniora commorantur, quæque ipse tantum scrutari valet. Qui igitur alicui temerè iudicat; se plus quàm Deum pronuntiat: quia licet Deus iudicet omnes, tamen omnia nuda sunt oculis eius, & infinita pollet sapientia; unde iudicando nequit errare: at iste, cum sit homo, & insipiens, & occulta illi sint hominum corda, præsumit ergò saltem opere, tantum posse suam stultitiam, quantum Dei sapientiam. Quæ gravior in Deum iniuria, quæ atrocior contra Deum blasphemia? Quare si me audis:

Ne temerè alterius sis iudex, nam vetat hoc lex.